

thema 5

bladzijde 4

thema 6

bladzijde 22

thema 7

bladzijde 40

thema 8

bladzijde 58

thema 5

bladzijde 76

thema 6

bladzijde 82

thema 7

bladzijde 88

thema 8

bladzijde 94

thema 5

bladzijde 100

thema 6

bladzijde 102

thema 7

bladzijde 104

thema 8

bladzijde 106

les 1

Eerst proberen

- 1 boterham
- 2 pauze
- 3 kassa
- 4 automaat
- 5 kauwgom
- 6 gauw
- 7 vader
- 8 boodschappen

Dit ga je leren

Je leert hoe je woorden met au en auw schrijft.

pauw

pauze

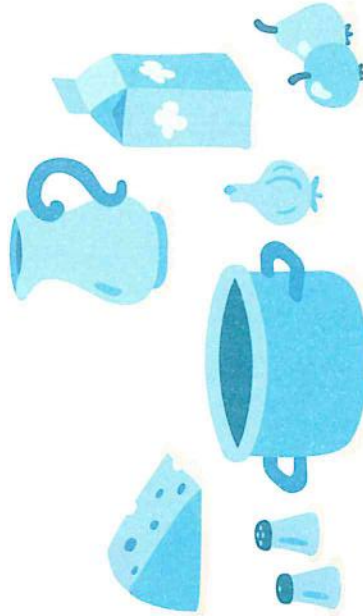
Dit moet je weten

Woorden met au(w) en ou(w) zijn weetwoorden. Je leert deze woorden uit je hoofd. Het au-verhaal kan je daarbij helpen.

werkboek

Ik heb _____ fout.

- Ik begin bij
- Ik begin bij

les 2

★ 1 Schrijf het woord op.

Kies uit:

- 1 P_____ droomt van een gek land. *Paulus*
- 2 Daar eten ze heel rare s_____ . *saus*
- 3 Wie de saus eet, wordt bl_____ . *blauw*
- 4 De saus smaakt nu nog een beetje fl_____ . *flauw*
- 5 Daarom gooit hij er g_____ wat zout bij. *gauw*
- 6 Dat komt nogal n_____ . *nauw*

de rauwkost
Groente die je eet
zonder het te koken.

2 Schrijf het woord op. Een woord met au of auw.

- 1 Ik droomde pas over een vreemde auwurk.
- 2 Geen groene, maar een blauwe.
- 3 Boven zijn oog had hij één wenkbrauw.
- 4 Ik durfde er niet goed op te kauwen.
- 5 Hij pakte zijn eten met zijn kauwen.
- 6 Toen werd ik wakker achter in de auto.

3 Los de rebussen op.

en = u + n = r

schouder _____

- l + b = g

kauwgom _____

p = r + a = o

rauwkost _____

iz = au a = e

pauze _____

4 ou, au of auw? Schrijf het woord bij de goede planeet.

st <u>ou</u> t	astron <u>ou</u> t	br <u>ou</u> ders	friet <u>ou</u> s	kl <u>ou</u> shammer
g <u>ou</u> rken	sn <u>ou</u> en	vracht <u>ou</u> to	mi <u>ou</u> en	s <u>ou</u> skom

ou stout, ouders

au astronaut, frietsaus, augurken
vrachtauto, sauskom

auw klauwhammer, snauwen
miauwen

? Je hebt geleerd hoe je woorden met au en auw schrijft.

Kruis aan wat bij jou past.

- Ik weet wanneer je au en wanneer je auw schrijft.
- Ik twijfel soms of het au of auw moet zijn.

les 3

Eerst proberen

- 1 buurvrouw
- 2 oudste
- 3 verkouden
- 4 flauw
- 5 nauwe
- 6 rouw
- 7 wanneer
- 8 massa

Dit ga je leren

Je leert hoe je woorden met **ou** en **ouw** schrijft.

hout

buurvrouw

Dit moet je weten

Woorden met **au(w)** en **ou(w)** zijn weetwoorden. Je leert deze woorden uit je hoofd. Het **au**-verhaal kan je daarbij helpen.

werkboek

Ik heb _____ fout.

- Ik begin bij
- Ik begin bij

les 4

Deze zinnen kloppen niet. Schrijf een woord op dat rijmt op het foute woord.

Kies uit: vrouw stout oud trouw mouw schouder koud

- 1 Een hond is meestal heel **veuw**: trouw
- 2 Ik leg een knoop in het **bouw**: touw
- 3 Op de Noordpool is het niet warm, maar **oud**: koud
- 4 Mijn opa is niet jong, maar **koud**: oud
- 5 Een papegaai zit bij mijn oom op de **ouder**: schouder
- 6 Onze juf is een aardige **gebouw**: vrouw
- 7 Dat meisje is niet lief, maar **zout**: stout
- 8 Daar komt de aap uit de **jouw**: mouw

2 au, aaw, ou of ouw?
Schrijf het woord op.

In Mauds droom landt er een
1 bl...e raket in de tuin.

het oerwoord
Groot bos dat niet is
aangeplant door mensen.
Er leven veel dieren.

1	blauwe	6	goud
2	foutloos	7	kauwgom
3	landbouwer	8	verkouden
4	kauwgom	9	automaat
5	oerwoud		

3 au of ou? Schrijf het woord op.

1	Gemaakt van tomaten, lekker op spaghetti.	t...s...s	tomaten...s
2	Boer die op het land werkt.	la...b...r	landbouwer
3	Lange sokken.	k...	kousen
4	Ruimtereiziger.	as...on...t	astronaut
5	Niet modern.	lud...w...s	ouderwets

?

Kun jij woorden met ou en au goed schrijven?

- Ja, ik schrijf ze altijd goed.
 Nee, ik twijfel soms of het ou of au moet zijn.

les 5

Eerst proberen

- 1 ochtend _____
- 2 plechtig _____
- 3 slagtaak _____
- 4 dagtaak _____
- 5 gewicht _____
- 6 achteraf _____
- 7 kauwen _____
- 8 rauwkost _____

Dit ga je leren
Je leert hoe je woorden met cht schrijft.

nacht

bericht

Dit moet je weten
Je hoort **gt**
Je schrijft **cht**.

werkboek

Ik heb _____ fout.

- Ik begin bij
- Ik begin bij

les 6

1 Schrijf het woord op.

Kies uit:

aandacht	dichtbij	gevecht	gewicht
grachten	inzicht	nuchter	opdracht

- 1 Het is een heel g gevecht om astronaut te worden.
- 2 Elke opdra opdracht moet je zorgvuldig doen.
- 3 Je moet een nu nuchter mens zijn.
- 4 Je moet altijd overal je aanda aandacht bij houden.
- 5 Je moet veel inzi inzicht hebben in techniek.
- 6 En je moet wennen aan leven zonder gewi gewicht.
- 7 Vanuit een ruimtestation kun je de Amsterdamse gra grachten zien.
- 8 Toch is de aarde niet di dichtbij.

- 2 Schrijf het woord op.
Een woord met **cht** of **gt**.

dobberen
Op het water drijven en daarbij zachtjes heen en weer gaan.

Sterre was het eerste kind in een ruimtestation.
Een interview.

Hoe kijk je achteraf (na afloop) terug op je reis?
Het was prachtig (heel mooi). Ik heb enorm genoten.

achteraf
prachtig

Zijn goede ogen verplicht (vereist) voor een astronaut?
Wat je zegt (praat). Een astronaut kan niet zonder goede ogen.

verplicht
zegt

Wat vond je het leukst van de reis?
Het uitzicht (wat je ziet) op de aarde.
Ik was op slag verliefd op onze planeet.

uitzicht

Wanneer was je het bangst?
Op de terugreis. Toen gingen we regelrecht (rechtstreeks) op de aarde af.

regelrecht

En wat miste je het meest?
Lekker met mijn rugtas (tas op de rug) naar het strand gaan.
En dan maar dobberen op mijn luchtbed (opblaasbed).
Dat lijkt wel een beetje op gewichtloos zijn!

rugtas
luchtbed

- 3 z8 = zacht. Schrijf nog vijf woorden met acht op.
Schrijf ze daarna op met 8 erin.

krachtig = **kr8ig**

achter = **8er**

lacht = **l8**

wachtkamer = **w8kamer**

tachtig = **t8ig**

- Je hebt geleerd hoe je woorden met **cht** schrijft.
Kruis aan wat bij jou past.
 Ik kan deze woorden goed schrijven.
 Ik twijfel soms of het **cht** of **gt** moet zijn.

les 7

Eerst proberen

- 1 **machtig**
- 2 **hoogte**
- 3 **vochtig**
- 4 **dauw**
- 5 **jaagt**
- 6 **klauwen**
- 7 **krachtige**
- 8 **voorzichtig**

Dit ga je leren
Je leert hoe je woorden met cht schrijft.

nacht

bericht

Dit moet je weten
Je hoort **gt**
Je schrijft **cht**.

werkboek

les 8

Ik heb _____ fout.

- Ik begin bij
- Ik begin bij

 1 Schrijf het woord op.

Kies uit:

bericht	krachtig	lichten
lichtje	prachtig	nichtje
tachtig	vochtig	

Vandaag is mijn *nichtje* _____ jaarig.

Ik wou dat ik haar een bericht **bericht** kon sturen.

Maar ze is meer dan ta **tachtig** kilometer onder mij.

En onze zender is niet zo kra **krachtig**.

Onder een van die li **lichten** moet ze wonen.

Welk li **lichtje** is van haar?

Mijn ogen worden vo **vochtig**.

Boven de aarde zweven, is zo pra **prachtig**.

2 Schrijf het tegendeel op.

- 1 De droge lucht.
De v[ ] lucht.
- 2 De zoon van de wetenschapper.
De d[ ] van de wetenschapper.
- 3 Een donkerblauwe lucht.
Een l[ ] lucht.
- 4 De astronaut antwoordt.
De astronaut vr[ ].
- 5 De journalist vertelt een feit.
De journalist vertelt een ger[ ].

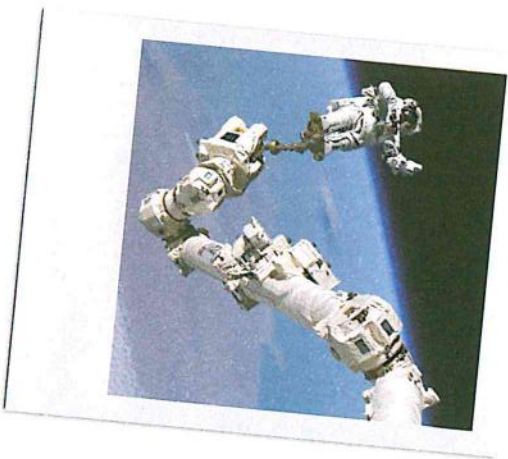
het gerucht
Een nieuwtje dat wordt rondverteld.
Het is niet zeker dat het waar is.

vochtige
dochter
lichtblauwe
vraagt
gerucht

3 **g, gt, ch of cht?** Schrijf het woord op.

In het ruimtestation heeft iedereen een bijnaam.

- 1 Vera de voorz[ ]ige zaa[ ] graag.
voorzichtige
zaagt
- 2 Tinus de tra[ ]e la[ ] zo hard!
trage
lacht
- 3 Linda de li[ ]e vraa[ ] graag veel.
lichte
vraagt
- 4 Dora de doorda[ ]e zwij[ ] graag.
doordachte
zwijgt
- 5 Gerard de gewi[ ]ige draa[ ] graag.
gewichtige
draagt
- 6 Volkert de vo[ ]ige droo[ ] graag af.
vochtige
droogt

?
Kijk nog eens naar de woorden in deze les.
Welk woord met **ch** vind je nog moeilijk om goed te schrijven?

les 9

Eerst proberen

- 1 juffrouw
- 2 eindje
- 3 luchtbed
- 4 vogeltje
- 5 beestje
- 6 klauwen
- 7 plaatsje
- 8 regelrecht

Dit ga je leren
Je leert hoe je verkleinwoorden met je en tje schrijft.

huisje

paaltje

feestje

vogeltje

Dit moet je weten

feest + je → feestje vogel + tje → vogeltje

Je hoort ju
Je schrijft je.

Je hoort tju
Je schrijft tje.

werkboek

Ik heb _____ fout.

- Ik begin bij
- Ik begin bij

les 10

1 Schrijf het woord op.

Kies uit:

eindje	liedje	plaatsje	verhaaltje
bekertje	kamertje	spiegelkje	tijdje

- 1 Tes woont in een klein plaa_____ *plaatsje*
- 2 In haar huis heeft ze een klein ka_____. *kamertje*
- 3 Voor het slapen, kijkt ze in haar spie_____. *spiegelkje*
- 4 Ze leest zichzelf een verhaa_____ voor. *verhaaltje*
- 5 Ze zingt voor zichzelf een lie_____. *liedje*
- 6 Dan drinkt ze een be_____ melk. *bekertje*
- 7 Maar na een tij_____ slaapt ze nog steeds niet. *tijdje*
- 8 Daarom gaat ze maar een ein_____ lopen. *eindje*

2 Maak van de gekleurde woorden verkleinwoorden.

de reuzenplaneet
Een heel grote planeet, zoals Jupiter.
Daar passen alle andere planeten van ons zonnestelsel in.

Maxim droomt van een ruimtereis. Onderweg voelt hij zich vederlicht. Hij is gewichtloos. Dan landt hij op een reuzenplaneet. Daar is hij juist loodzwaar. De reuzen kijken hem bedachtzaam aan. Ze zeggen:

Zo vriend **ruwendje**..... Wat zit er in dat gekke **wagen wagentje**.....?

Wat zit er in dat **koffer koffertje**.....? Ach kijk: een **lepel lepelkje**....., een **glas glaasje**....., een **schotel schotelkje**.....
Laten we dan maar gauw een **feest feestje**..... bouwen.

3 Als je vanuit een ruimtestation naar de aarde kijkt, lijkt alles heel klein. Schrijf op wat je ziet. Het moeten allemaal verkleinwoorden zijn.

- 1 **torentje**.....
- 2 **tafeltje**.....
- 3 **kastje**.....
- 4 **worstje**.....
- 5 **eendje**.....
- 6 **blaadje**.....

4 Wat voor beestjes ken jij allemaal? Schrijf er vijf op. Als verkleinwoord natuurlijk.

- mierstjes**.....
- vliegjes**.....
- vogeltjes**.....
- schildpadjes**.....
- visjes**.....

Je hebt geleerd hoe je verkleinwoorden met **je** en **tje** schrijft. Kruis aan wat bij jou past.

- Ik schrijf alle verkleinwoorden meteen zonder fouten.
- Ik maak soms nog wel eens een foutje.
- Ik vind verkleinwoorden nog moeilijk.

les 11

Eerst proberen

- 1 automaat
- 2 inhoud
- 3 aandacht
- 4 voorzichtig
- 5 stangetje
- 6 ringetje
- 7 tangetje
- 8 dingetje

Dit ga je leren
Je leert hoe je verkleinwoorden
met etje schrijft.

ringetje

Dit moet je weten
ring + etje → ringetje

Je hoort {uiju}
Je schrijft etje.

werkboek

les 12

1 Schrijf het woord op.

Ik heb ..... fout.

- Ik begin bij - Ik begin bij

Kies uit:

eendje	gangetje	pootje	ringetje
tangetje	tongetje	vogeltjes	wangetje

- 1 Nadia doet onderzoek naar vo..... *vogeltjes*
- 2 Sommige vogels krijgen een ri..... *ringetje*
- 3 Nadia vangt een een..... *eendje*
- 4 Zijn to..... hangt uit het snaveltje. *tongetje*
- 5 Nu pakt Nadia een ta..... *tangetje*
- 6 Ze doet het ringetje om het poo..... *pootje*
- 7 En geeft hem een kus op het wa..... *wangetje*
- 8 Nu gaat het eendje weer zijn ga..... *gangetje*

2 Maak verkleinwoorden. Trek eerst een lijn. Schrijf dan het woord op.

wagen	etje	dingetje
ding	etje	slangetje
slang	je	drankje
drank	etje	stangetje
kast	etje	kringetje
stang	je	kastje
kring	tje	wagenetje

3 Schrijf het verkleinwoord op.

Er was eens een heel slim jo (kleine jongen).
 Hij mocht mee de ruimte in.
 Hij maakte spontaan een spro.
 Hij draaide om de aarde in een kri (ronde).
 Hij ging zich vervelen.
 Hij vroeg: waarvoor is dit di ?
 Bedachtzaam trok hij aan het sta (kleine stang).
 Oei, dat was de deur!
 Gelukkig kreeg hij zuurstof door een sla.

jongetje
 sprongetje
 kringetje
 dingetje
 stangetje
 slangetje

4 Schrijf het verkleinwoord op.

voorsprong *voorsprongetje*
 stronk *stronkie*
 uitgang *uitgangetje*
 blad *blaadje*
 behang *behangetje*
 plank *plankje*
 wandeling *wandelinetje*

Je hebt geleerd hoe je woorden met *etje* schrijft. Kruis aan wat bij jou past.

- Ik schrijf deze woorden allemaal foutloos.
- Ik moet soms nog even goed nadenken.
- Ik vind deze woorden erg moeilijk.

Dit heb je geleerd
Je hebt geleerd hoe je woorden met
au, auw, ou en ouw schrijft.

pauw

hout

pauze

buurvrouw

Weet je nog?

Woorden met au(w) en ou(w) zijn
weetwoorden. Je leert deze woorden
uit je hoofd. Het au-verhaal kan je
daarbij helpen.

★ 1 Schrijf het woord op.

Kies uit: blauw

kous

Paul

vrouw

schouder

zout

1 Astronout Pl is in de ruimte.

2 Vanuit de ruimte lijkt de aarde blauw.

3 Hij heeft slechte zin. Zijn schouder doet pijn.

4 En zijn kous zweeft rond.

5 Het eten smaakt ook te zout.

6 Was hij maar thuis, bij zijn vrrouw.

Paul

blauw

schouder

kous

zout

vrouw

2 De klinkers zijn weggelaten! Weet jij welke? Schrijf het woord op.

1 stt (niet lief)

stout

2 wnkbrw

wenkbrauw

3 kwgm (soort snoep)

kauwgom

4 grk

augurk

5 vrkdn (beetje ziek)

verkouden

6 strnt

astronaut

7 gsts (naam van een maand)

augustus

8 rwd

oerwoud

3 ou of au? Schrijf het woord op.

1 gurkens.

Augurkensaus

2 Doe de gurken in een kom.

augurken

3 Voeg twee eetlepels friets toe.

frietsaus

4 Vraag je ders om de inhoud te mixen.

ouders, inhoud

5 Maak op smaak met een snufje z.

zout

7 De s is lekker bij k de en l we gerechten.

saus, koude, lauwe

8 Wel goed k wen!

kauwen

Ik kan woorden met au, auw, ou en ouw goed schrijven.

- ja
- een beetje
- nee

★ 1 Schrijf het woord op.

Kies uit:

- aandacht
- nichtje
- gerucht
- tachtig
- gedicht
- gewicht
- nuchter
- vochtig

1 Het gewicht van de meester is 75 kilo.

gewicht tachtig

2 Dat gedicht maakt mijn ogen vochtig.

gedicht vochtig

3 De schrijver blijft nu nuchter onder alle aandacht.

nuchter aandacht

4 Mijn nichtje vertelt een gerucht.

nichtje gerucht

★ 2 Schrijf het woord op. Een woord met **ch** of **g**.

1 Met een telescoop haal je de sterren dichtbij.

dichtbij

2 Vanaf een berg heb je het beste uitzicht.

uitzicht

3 Toch heb je dan nog last van vochtige lucht.

vochtige

4 De dampkring is net niet helemaal doorzichtig.

doorzichtig

5 Daarom zijn er ook satellieten op grote hoogte.

hoogte

6 Zij maken prachtige foto's van het zonnestelsel.

prachtige

Dit heb je geleerd
Je hebt geleerd hoe je
woorden met **cht** schrijft.

nacht

bericht

Weet je nog?

Je hoort **gt**
Je schrijft **cht**.

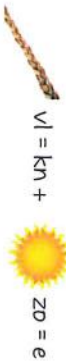

3 Los de rebusen op.

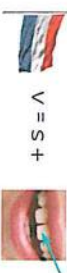
-haek +

rechtbank

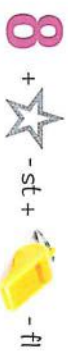
vl = kn + zo = e

knechten

v = s +

slagtand

8 + -st + -fl

achteruit

v + ta = zi

voorzichtig

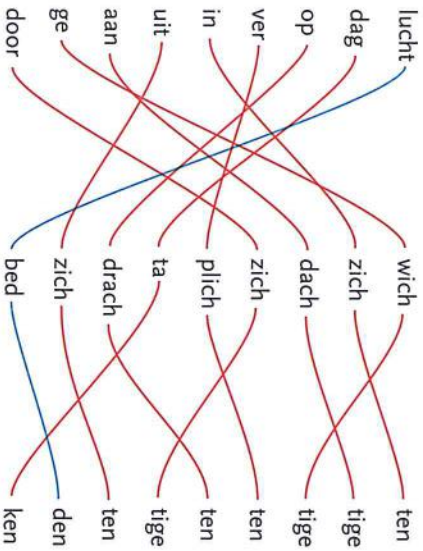

vo = re +

ake = ech

regelrecht

4 Kies uit elke rij een woorddeel en maak er een woord van. Schrijf het woord op.

inzichten _____
 aandachtige _____
 gewichtige _____
 verplichten _____
 oprachten _____
 doorzichtige _____
 uitzichten _____
 luchtbedden _____
 dagtaken _____

Ik kan woorden met
chi goed schrijven

- ja
- een beetje
- nee

Dit heb je geleerd

Je hebt geleerd hoe je verkleinwoorden met je, tje en etje schrijft.

huisje

paaltje

feestje

vogeltje

ringetje

Weet je nog?

feest + je → feestje

vogel + tje → vogeltje

Je hoort ju Je schrijft je.

Je hoort tju Je schrijft tje.

★ 1 Schrijf het woord op.

Kies uit:

eindje

gangetje

kamertje

liedje

plaatsje

spiegelkje

tijdje

tongetje

- 1 Platvoet is een prima plaatsje.
- 2 Het is een eindje reizen vanaf hier.
- 3 Ik woon hier nu al een tijdje.
- 4 Meestal zit ik in mijn kamertje.
- 5 Ik kijk eens in mijn spiegelkje.
- 6 Ik steek mijn tong uit.
- 7 En ik zing een aardig liedje.
- 8 Het leven gaat gewoon zijn gangetje.

plaatsje

eindje

tijdje

kamertje

spiegelkje

tongetje

liedje

gangetje

2 Maak verkleinwoorden van deze woorden:

slang	poort	ring	licht
plank	fluit	stang	spiegel

Schrijf de verkleinwoorden naast de tekening.

- 1 *slangetje* _____
- 2 *poortje* _____
- 3 *ringetje* _____
- 4 *lichtje* _____
- 5 *plankje* _____
- 6 *fluitje* _____
- 7 *stangetje* _____
- 8 *spiegelkje* _____

3 Schrijf de verkleinwoorden op.

Op straat loopt een klein .

mammetje _____

Hij heeft een in de hand.

koffertje _____

Daar haalt hij een uit.

tafelkje _____

Hij zet er een op.

glasje _____

Hij doet er een in.

worstje _____

Hij roert met zijn .

lepelkje _____

En giet het in zijn oor!

worstje _____

Wat een vreemd !

vogeltje _____

4 Stel je voor: alles op jouw kamer is piepklein! Wat staat er in jouw kamer? Schrijf het op. Gebruik minstens vijf verkleinwoorden.

bedje, stoeltje, bureautje, krukje, zitzakje _____

Ik kan woorden met *je*, *tje* en *etje* goed schrijven.

- ja
 een beetje
 nee

les 1

Eerst proberen

- 1 spreekbeurt
- 2 blaadje
- 3 kringetje
- 4 scheepvaart
- 5 prachtig
- 6 gezicht
- 7 vliegtuig
- 8 onderwerp

Ik heb _____ fout.

- Ik begin bij
- Ik begin bij

Dit ga je leren

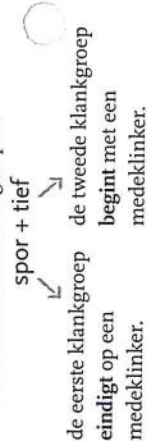
Je leert hoe je woorden met twee verschillende medeklinkers in het midden schrijft.

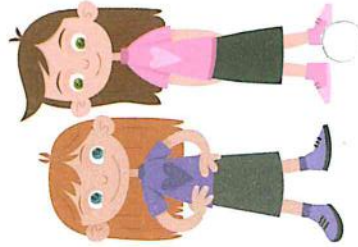
sportief

Dit moet je weten

Verdeel het woord in klankgroepen:

Je hoort een medeklinker. Je schrijft op wat je hoort.

les 2

1 Schrijf het woord op. De beginletter staat tussen haakjes.

Kies uit:

klooster	kwartier	noorden	onjuist
uitleg	vandaag	vriendin	zestien

- 1 Meisje met wie je vaak speelt. (v) vriendin
- 2 Als je daarheen gaat, wordt het steeds kouder. (n) noorden
- 3 Ongeveer zeven jaar ouder dan jij bent. (z) zestien
- 4 Gebouw waar monniken of nonnen wonen. (k) klooster
- 5 Deze dag. (v) vandaag
- 6 Vijftien minuten. (k) kwartier
- 7 Dat is niet waar. (o) onjuist
- 8 Zal ik je vertellen hoe het zit? (u) uitleg

2 Maak samengestelde woorden. Begin steeds met een **groen** woord.

	zet	rit	<i>uitslag</i>	inspraak	overslag
	slag	halen	<i>uitzet</i>	indruk	overdruk
	spraak	weg	<i>uitrit</i>	inzet	overal
	al	druk	<i>uithalen</i>	<i>inhalen</i>	<i>overhalen</i>
			<i>uitspraak</i>	<i>inslag</i>	<i>overweg</i>
			<i>uitweg</i>		

uit over

in

3 Maak zelf samengestelde woorden. Het eerste deel staat er al.

1 tuin <i>huise</i>	5 zwembad	9 draaitol
2 vuurkorf	6 autoband	10 neusvlugel
3 broodplank	7 verdoos	11 waterstraal
4 fruitmand	8 patatzak	12 luchtbed

4 Welk samengesteld woord past erbij? Schrijf het woord op.

Begin met het **groene** woord.

Tip: Het moeten zelfstandige naamwoorden zijn.

- Mensen spreken iets af. de *afpraak*
- Een **dief** steelt iets. de *diefstal*
- Hij spreekt het niet goed uit. de *uitspraak*
- Hij roept namen af. de *afroep*
- In die stoel **lig** je lekker. de *ligstoel*
- Hij loopt wel heel hard! de *hardloper*
- Zij tekent een **strip**. de *striptekening*
- Die bel zit op mijn **fiets**. de *fietsbel*
- Die pet zit als een deksel op mijn **hoofd**. het *hoofddeksel*

Ik kan samengestelde woorden goed schrijven.

- ja
 een beetje
 nee

1 Zet de woorden in de goede rij.

Kies uit:

blauw	nauw	flauw
paus	pauw	pauze
saus	Paul	gauw

au

auw

- paus _____ blauw _____
- pauze _____ nauw _____
- saus _____ flauw _____
- Paul _____ pauw _____
- _____ _____ gauw _____

Dit ga je leren

Je leert hoe je woorden met au en auw schrijft.

pauw

pauze

Dit moet je weten

Woorden met au(w) en ou(w) zijn weetwoorden. Je leert deze woorden uit je hoofd. Het au-verhaal kan je daarbij helpen.

oefenblad

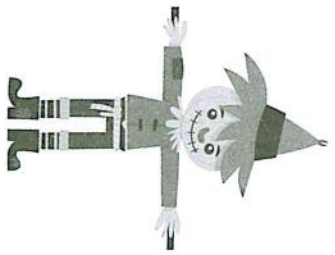
2 ou, au of auw? Schrijf het woord op.

- 1 Het is een koud_____de dag in oktober. *koude*
- 2 Paul houdt pauze_____langs de autoweg. *Paul, pauze, autoweg.*
- 3 Hij trekt een kroket uit de tomaat. *automaat*
- 4 Meteen begint hij te kauen_____. *kauwen*
- 5 Wat een flauwe_____kroket! *flauwe*
- 6 De verkoopster heeft een lichtblauwe_____. *lichtblauwe*
- 7 'Flauw?' Ze haalt haar schouders op. *Flauw, schouders*
- 8 Paul zegt boos: 'Het is een oude_____kroket uit augustus.' *oude, augustus*
- 9 'Kijk dan, net een rauwe_____gurk.' *rauwe, augurk*
- 10 Het meisje trekt een wenkbrauw_____. *wenkbrauw*
- 11 'Wilt u er gratis saus_____bij?' *saus*
- 12 'Nee, die kroket mag u houden_____. *houden*

1 Vul het goede woord in bij de tekening.

Kies uit:

kous mouw oude
schouder touw vouw

schouder schouder
mouw mouw
touw touw

kous kous
schoenen oude schoenen
vouw in broek vouw in broek

Dit ga je leren
Je leert hoe je woorden met ou en ouw
schrijft.

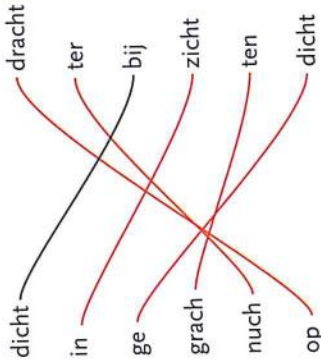
hout
buurvrouw

Dit moet je weten
Woorden met au(w) en ou(w) zijn
weetwoorden. Je leert deze woorden uit
je hoofd. Het au-verhaal kan je daarbij
helpen.

2 ou of ouw? Schrijf het tegendeel op.

- 1 Geen enkelvoud, maar meer **meervoud**.
- 2 Niet een meneer, maar een mevrouw **mevrouw**.
- 3 Geen meester, maar een juffrouw **juffrouw**.
- 4 Niet de jongste, maar de oudste **oudste**.
- 5 Geen schilder, maar een beeldhouwer **beeldhouwer**.
- 6 Geen zilver, maar goud **goud**.
- 7 Geen parkje, maar een oerwoud **oerwoud**.
- 8 Geen deelnemer, maar een toeschouwer **toeschouwer**.
- 9 Geen jeugd, maar eerdorm **ouderdom**.
- 10 Niet de buitenkant, maar de inhoud **inhoud**.

1 Maak het woord af. Trek een lijn.
Schrijf het woord op.

Dit ga je leren
Je leert hoe je woorden met cht schrijft.

nacht

bericht

Dit moet je weten
Je hoort gt
Je schrijft cht.

opdracht _____
nuchter _____
dichtbrij _____
inzicht, gezicht, opzicht _____
grachten _____
gedicht _____

2 gt of cht? Schrijf het woord op.

- Het is vroeg in de o tend. *ochtend*
- In het bos zingt de na tegaal nog. *nachtegaal*
- Machtelt loopt regelre uit bed naar buiten. *regelrecht*
- Ze geniet van het uitzi . *uitzicht*
- Op het meertje li haar lu bed. *ligt, lichtbed*
- Ze le haar boek er alvast op. *legt*
- Het luchtbed dobbert a eruit. *achteruit*
- 'Neem je mijn boek mee uit varen?' vraa Machtelt. *vraagt*
- 'Zorg je ervoor dat de bladzijden niet vo tig worden?' *vochtig*

1 Vul de rijmwoorden in.

Kies uit: berichtje bochtig

grachten krachtig

lichtje tachtig

vochtig krachten

Dit ga je leren
Je leert hoe je woorden met cht schrijft.

nacht

bericht

Dit moet je weten
Je hoort **gt**
Je schrijft cht.

1 Nichte rijmt op *berichtje* en lichtje _____

2 Machtig rijmt op *krachtig* en tachtig _____

3 Tochtig rijmt op *bochtig* en vochtig _____

4 Nachten rijmt op *grachten* en krachten _____

2 cht of gt? Schrijf het woord op.

1 Jan heeft een pra _____ t van een dochter: Marga. *vracht*

2 Iedere jongen vraa _____ om haar hand. *vraagt*

3 Maar Marga draa _____ al een ring: van Pepijn. *draagt*

4 Pepijn is de zoon van een ma _____ ig man. *machtig*

5 De jongens staan op haar te wa _____ en. *wachten*

6 'Haar ogen lijken doorzi _____ ig,' ze _____ een van hen. *doorzichtig, zegt*

7 'En er dansen zulke mooie li _____ jies in.' *lichtjes*

8 'Wat een raar geru _____ ,' zegt Pepijn. *gerucht*

9 'Marga's ogen zijn gewoon li _____ blauw.' *lichtblauw*

10 Marga la _____ za _____ en zwij _____ . *lacht, zacht, zwijgt*

11 Een uil gaat in de na _____ op pad. *nacht*

12 Dan ja _____ hij op muizen en andere hapjes. *jaagt*

13 Soms is er een geve _____ om een prooi. *gevecht*

1 Schrijf het woord op.

1 beker + tje =

bekertje

2 plaats + je =

plaatsje

3 lied + je =

liedje

4 spiegel + tje =

spiegelkje

5 kamer + tje = *kamertje*

6 tijd + je = *tijdje*

Dit ga je leren

Je leert hoe je verkleinwoorden met je en tje schrijft.

huisje

paaltje

feestje

vogeltje

Dit moet je weten

feest + je → feestje
vogel + tje → vogeltje

Je hoort **ju**
Je schrijft **je**.

Je hoort **tju**
Je schrijft **tje**.

oefenblad

2 Kijk naar de vetgedrukte woorden. Schrijf het verkleinwoord op.

- 1 Mijn **nicht** is jarig. *nichtje*
- 2 Haar **vriend** komt op haar **feest**. *vriendje, feestje*
- 3 Die **kerel** is me er een. *kereltje, eentje*
- 4 Hij plakt een **lepel** op zijn tong. *lepelkje*
- 5 Hij draait een **schotel** op zijn **pink**. *schoteltje, pinkje*
- 6 Aan mijn nicht geeft hij een **kist**. *kistje*
- 7 Daar kruipt een **beest** uit. *beestje*
- 8 Het springt op haar **vinger**. *vingertje*
- 9 Mijn oom vangt het met een **glas** en een **dienblad**. *glasaasje, dienblaadje*
- 10 Zijn **dochter** heeft zich dan al in de **kast** verstopt. *dochtertje, kastje*

1 Zet het woord in de goede rij.

Kies uit:

bankje	gangetje	glaasje
ringetje	torentje	drankje
tongetje	tafeltje	vogeltje
wangetje		

Dit ga je leren
Je leert hoe je verkleinwoorden
met **etje** schrijft.

Dit moet je weten
ring + etje → ringetje

Je hoort **utju**
Je schrijft **etje**.

je

bankje

glaasje

drankje

etje

torentje

tafeltje

vogeltje

etje

gangetje

ringetje

tongetje

wangetje

2 Kijk naar de vetgedrukte woorden.
Schrijf het verkleinwoord op.

1 Er rent een jongen door de gang.

2 Hij maakt een sprong en grijpt de stang.

3 Dan zwaait hij hoog over de bank,

4 en landt behendig op een plank.

5 De kijkers klappen in een kring.

6 De jongen doet gewoon zijn ding.

jongetje, gangetje

sprongetje, stangetje

bankje

plankje

kingetje

dingetje

1 Schrijf het woord op.

Kies uit:

- burger
- groente
- telkens
- onrust
- westen
- duister
- onzin

1 Er was _____ rust op de markt.

onrust

2 Bij de _____ te zou een duis _____ zaakje spelen.

groente, duister

3 Tel _____ verse tomaten, midden in de winter. Dan kan niet!

4 'Wat een on _____,' zegt de koopman.

5 'Ik haal ze met een zeilboot uit het wes _____.

6 Wat de _____ ger eten wil, dat krijgt hij.'

2 Schrijf het woord op.

1 Van _____ en liep ik vroeg op straat.

2 Het is bijna Kerst _____,

3 dus er heerste nog duis _____ nis.

4 Er was net vol _____ de licht om iets engs te zien.

5 Twee mannen kropen uit een ven _____.

6 Ze droegen mas _____ i

7 Waren het ont _____ anders?

8 Eerst ver _____ pte ik me en toen belde ik de politie.

9 Dat leek me de goede volg _____ de.

Dit ga je leren
Je leert hoe je woorden met twee verschillende medeklinkers in het midden schrijft.

kasteel

sportief

Dit moet je weten

Verdeel het woord in klankgroepen:

de eerste klankgroep eindigt op een medeklinker. de tweede klankgroep begint met een medeklinker.

Je hoort een medeklinker. Je schrijft op wat je hoort.

Telkens

onzin

westen

burger

Vannamorgen

Kerstfeest

duisternis

voldoende

venster

maskers

ontvoerdens

verstopte

volgorde

1 Welk woord hoort in de zin?
Schrijf het woord op.

Kies uit: duizend geluid gezond
supergoed stad vliegveld

1 Koen woont vlak bij het v_____.

vliegveld

2 Dat is niet zo g_____.

gezond

3 Je hoort altijd het g_____ van vliegtuigen.

geluid

4 Maar het huis ligt ver buiten de s_____.

5 In de omgeving kun je s_____ spelen.

6 En in de zomer bloeien er wel d_____ bloemen.

2 d of t? Schrijf het woord op.
Tip: maak het woord langer.

Raadspel

- Het is een leven_____ persoon. *levend*
- Je kent vas_____ wel een lie_____ van hem. *vast, lied*
- Hij staat ook vaak met zijn hoof_____ in een bla_____. *hoofd, blad*
- Lees vol aandach_____ verder. *aandacht*
- Jullie krijgen een opdrach_____. *opdracht*
- Bedenk een vraag, ik geef een voorbeel_____. *voorbeeld*
- Kleed je je goe_____koop of duur? *goedkoop*
- Stel een beperk_____ aantal vragen. *beperkt*
- Even gedul_____. Niet allemaal tegelijk! *geduld*

Dit ga je leren
Je leert hoe je woorden schrijft
met d die klinkt als t.

hond

vliegveld

Dit moet je weten
Je hoort - **t**

Maak het woord langer.

vliegvelden

Je hoort - **d**
Je schrijft d.

stad _____

supergoed _____

duizend _____

1 Lees het vetgedrukte woord.
Schrijf de korte vorm op.

1 Er zijn veel nare berichten in de krant.

bericht

2 Het lijkt wel alsof overal strijden zijn.

strijd

3 Je ziet grote branden,

brand

4 of mensen met verdrietige hoofden.

hoofd

5 Ik wil een krant met goede nieuwtjes.

6 Zonder gevechten.

goed

gevecht

2 d of t? Schrijf het woord op.

Oproep

1 Ik zoek iemand voor een goed-nieuws-journaal.

2 Er is genoeg aanbod van leuke dingen.

3 Hardloper haalt geld op tegen kanker.

4 Nadine doet een boodschap voor haar buurvrouw.

5 Elke ochtend lees je een mooi gedicht voor.

6 De luisteraars krijgen een vrolijk gezicht.

7 Je draait geen plaat, maar je zingt een weerlied.

8 En dan komt jouw stem uit de luidspreker!

Dit ga je leren
Je leert hoe je woorden schrijft
met d die klinkt als t.

hond

vliegveld

Dit moet je weten

Je hoort t

Maak het woord langer:

vliegvelden

Je hoort d

Je schrijft d.

iemand

aanbod

Hardloper, geld

boodschap

ochtend, gedicht

gezicht

plaat, weerlied

luidspreker

1 Schrijf het woord op.

Kies uit: bo bu mo pro
ru to zo

Tip: zo gebruik je drie keer.

1 Dit was het nieuws van deze **mer**:

zomer

2 Boer Bas vond olie in zijn **dem**.

bodem

3 Het was **veel** dat hij prompt rijk was.

zoveel

4 Tot **ver** is het goed nieuws.

zover

5 Maar er kwam **zie** met zijn **ren**.

ruzie, buren

6 'De olie zit ook onder ons land,' was hun **test**.

protest

7 Boer Bas was het daar **taal** niet mee eens.

totaal

8 Op dit **ment** is de oliebron dichtgemaakt.

moment

2 Schrijf het woord op.

1 Het is on**ker** of de bron van Bas weer opengaat.

onzeker

2 Ook de boeren aan de **erkant** willen geld zien.

overkant

3 Van**vond** is er een **verleg**.

vanavond, overleg

4 Het is in het **kaal** van de school.

lokaal

5 Alle in**ners** van het dorp kunnen stemmen.

inwoners

6 Dat kan ook per **lefoon**.

telefoon

7 De **druk** ligt op een eerlijke ver**ling**.

nadruk, verdeling

8 Alle **ren** van Boer Bas zijn **loers**.

buren, jaegers

Dit ga je leren

Je leert hoe je woorden met een lange klank aan het eind van een klankgroep schrijft.

jager

scharen

Dit moet je weten

Verdeel het woord in klankgroepen.

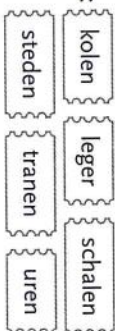
Je hoort aan het eind van de eerste klankgroep een lange klank: **aa**

Je schrijft één teken: scharen

1 Schrijf het rijmwoord op.

Kies uit:

- 1 gluren wlren
- 2 talen schalen
- 3 scholen kolen
- 4 tevreden steden
- 5 veger leger
- 6 hanen tranen

2 Een of twee klinkers? Schrijf het woord op.
Tip: zeg het woord in klankgroepen.

- 1 Ik w...n twee str...ten van mijn school.
- 2 Het is zeven min...ten lopen.
- 3 De sch...l heeft tien l...kalen.
- 4 De l...raren zijn altijd aardig.
- 5 We hebben goede afspr...ken met ze gemaakt.
- 6 En iedereen houdt zich aan de r...gels.
- 7 Eén keer waren er pr...testen.
- 8 Toen hadden we echt te veel opg...ven gekregen.
- 9 Weet je wat de m...iste m...menten zijn?
- 10 Als onze ler...r verha...len vertelt.

- worm, straten
- minuten
- school, lokalen
- leraren
- afspraken
- regels
- protesten
- opgaven
- mooiste, momenten
- leraar, verhalen

Dit ga je leren

Je leert hoe je woorden met een lange klank aan het eind van een klankgroep schrijft.

jäger

scharen

Dit moet je weten

Verdeel het woord in klankgroepen.

Je hoort aan het eind van de eerste klankgroep een lange klank: aa

Je schrijft één teken: scharen

1 Schrijf het woord op.

Kies uit:

wanneer

koffie

jullie

pakket

kassa

massa

1 J... gaan restaurantje spelen.

Julie

2 Pak dit p... maar eens uit.

pakket

3 Daar zit een m... spullen in.

massa

4 Wie wil de k... rondbrengen?

5 Bibi gaat al achter de k... zitten.

6 W... je het goed doet, krijg je een 8.

2 Een of twee medeklinkers?

Schrijf het woord op.

1 De haven heeft een prima li...ing.

2 Daar zie je de grote sche...en.

3 De schi...rs nemen veel spu...en mee.

4 Ze dragen de za...en de loopplank af.

5 Hoor je hun sche...e ste...en?

Dit ga je leren

Je leert hoe je woorden met een korte klank aan het eind van een klankgroep schrijft.

bakker

grappig

Dit moet je weten

Verdeel het woord in klankgroepen.

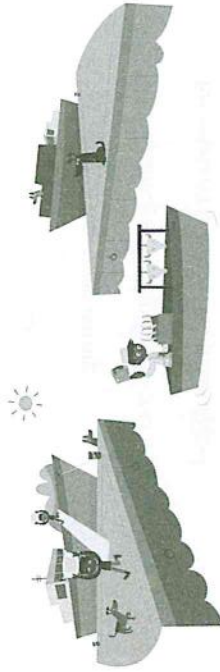
Je hoort aan het eind van de eerste klankgroep een korte klank: **a**

Je schrijft daarna twee dezelfde medeklinkers: **grappig**

koffie

kassa

wanneer

ligging

schepen

schippers, spullen

zakken

schelle, stemmen